

Український культурний фонд, захист прав дітей та культурна політика: ключові акценти засідання Комітету

17.4.2026 - Прес-служба Апарату Верховної Ради України | Verkhovna Rada Ukrainy

Ключовим питанням засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики 16 квітня став урядовий законопроект про внесення змін до Закону України «Про Український культурний фонд» (№ 15117).

Представлений заступницею Міністра культури України Анастасією Мовшович проєкт акта спрямований на осучаснення діяльності відповідного фонду. Передбачено уточнення його завдань, впорядкування процедур визначення пріоритетів, удосконалення роботи дирекції та Наглядової ради, а також запровадження можливостей для фінансування довгострокових проєктів.

Серед ключових новацій — розширення дії антикорупційного законодавства на членів Наглядової ради та дирекцію Фонду, а також посилення механізмів громадського контролю.

Представники Фонду та Міністерства культури України підтримали законопроект і наголосили на важливості його ухвалення, зокрема для запровадження довгих — до трьох років — конкурсних грантових програм Українського культурного фонду.

Водночас під час обговорення народні депутати зауважили, що дискусійною залишається підстава «втрата довіри» для дострокового припинення повноважень членів Наглядової ради, яка потребує чіткого правового визначення. Окремі застереження стосувалися і нечітко визначених строків контрактів із дирекцією, що може створювати потенційні корупційні ризики та впливати на інституційну незалежність Фонду.

За підсумками розгляду Комітет рекомендував Верховній Раді ухвалити законопроект за основу з подальшим доопрацюванням.

Окремо під час засідання Комітету було порушено проблему доступу державних культурних інституцій до грантових програм УКФ у період їх реорганізації. Через колізію законодавства низка провідних театрів була змушена припинити участь у конкурсах. Комітет наголосив на необхідності оперативного врегулювання цієї ситуації та пошуку альтернативних механізмів фінансування на перехідний період.

У межах засідання також було заслухано звіт Уповноваженого Верховної Ради з прав людини Дмитра Лубінця. Основну увагу було зосереджено на захисті прав дітей, зокрема депортованих і тих, які залишилися без батьківського піклування. Йшлося про необхідність системної підтримки після повернення дітей, розвиток центрів за моделлю «Барнахус» (комплексна допомога дітям в одному центрі за європейським стандартом захисту) та посилення міжвідомчої координації.

Комітет підтримав відповідні рекомендації та ініціював розроблення єдиного механізму взаємодії між органами влади для ефективного обліку та захисту таких дітей.

Окрім цього, члени Комітету висловили застереження щодо ініціативи встановлення фонтану

на Хрещатику, наголосивши на потребі широкого фахового та суспільного обговорення таких рішень.

Також було заслухано звіт Державного агентства України з питань кіно, яке у 2025 році забезпечило виробництво десятків фільмів і посилило міжнародну присутність українського кінематографа, попри виклики воєнного часу.

Окрему увагу приділено ініціативі створення «Книги пам'яті» полеглих захисників і захисниць України. Для її фахового опрацювання запропоновано провести круглий стіл із залученням представників державних інституцій, експертного середовища та громадськості.

За підсумками засідання Комітет також ухвалив рішення відзначити низку діячів культури та медіа подяками Комітету.

Відеозапис засідання доступний за посиланням.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/272276.html